

อุปสรรคในการใช้ผลงานวิจัยทางการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์[@]

วัชรีย์ แสงมณี¹

ยุพิน วัฒนสิทธิ์²

นิตยา ไกรวงศ์³

อุมาพร ปุญญโสพรรณ⁴

Barriers for application of nursing research results among professional nurses in Songklanagarind Hospital
Sangmanee W, Watanasit Y, Kraiwong N, Boonyasopun U.

Department of Nursing, Songklanagarind Hospital, Faculty of Medicine,
Prince of Songkla University, Hat Yai, Songkhla, 90110, Thailand

Department of Public Health Nursing, Faculty of Nursing,
Prince of Songkla University, Hat Yai, Songkhla, 90112, Thailand

Songkla Med J 2006;24(6):537-547

[@]ได้รับทุนสนับสนุนจากคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

¹วท.บ. (พยาบาล) หอผู้ป่วยเด็ก 1 ²วท.ม. (พยาบาล) หอผู้ป่วยอายุรกรรมชาย 2 และ RCU ³พย.ม. (การพยาบาลผู้ใหญ่) หอผู้ป่วยพิเศษทั่วไป
ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90110

⁴Ph.D., MS., M.P.H. (Nursing) ภาควิชาการพยาบาลสาธารณสุขศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
อ.หาดใหญ่ จ.สงขลา 90112

รับต้นฉบับวันที่ 1 พฤศจิกายน 2548 รับลงตีพิมพ์วันที่ 6 กันยายน 2549

Abstract:

This survey research aimed to 1) describe the barriers for application of nursing research results among professional nurses, 2) compare perceived barriers for application of nursing research results between nurses who were and were not in an administrative position and 3) compare perceived barriers to the application of nursing research results among groups of nurses differing in terms of years of working, unit of working, experience in attending research training, conducting research and utilization of research results. The sample consisted of 221 registered nurses working in Songklanagarind Hospital. All nurses who had administrative position were included in the study. Stratified random sampling was employed to obtain nurses who were not in an administrative position. The research instrument consisted of two sections: Demographic data sheet and a modified form of the BARRIERS Scale, developed by Funk et al., scored from 1-4. Experts validated the content of the questionnaire. Cronbach's alpha coefficients for internal consistency of the total barrier scale was 0.95. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation and t-test.

The findings revealed that the overall mean score of perceived barriers to the application of nursing research results among professional nurses was at a moderate level ($\bar{X}=79.38$, S.D.=15.34). When taking four domains of barrier in application of research results into the consideration, it was found that mean score of all domains, namely barriers related to characteristics of research communication ($\bar{X}=21.38$, S.D.=4.67), barriers related to characteristics of research ($\bar{X}=20.15$, S.D.=4.84), barriers related to characteristics of organization ($\bar{X}=19.95$, S.D.=4.80), barrier related to characteristics of nurses ($\bar{X}=17.89$, S.D.=4.57) were also at moderate levels. There were significant differences in perceived barriers to the application of nursing research results between nurses who were in an administrative position and those who were not ($p<.05$). Nurses who did not hold any administrative position were more likely to have a perceived higher barrier score than those who held administrative position. Moreover, there were significant differences in perceived barriers to the application of nursing research results between nurses who had experience in attending research training, conducting research, and utilizing research ($p<.05$). Those who had no experience were more likely to have higher perceived barrier scores. There were no significant differences in perceived barriers to the application of nursing research results between nurses who differed in years of working or unit of working.

Key words: barriers, research utilization, nursing research

บทคัดย่อ:

วัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ เปรียบเทียบอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ระหว่างพยาบาลระดับบริหารกับระดับปฏิบัติการ และระหว่างกลุ่มพยาบาลที่มีความแตกต่างกันในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด การได้รับความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ประสบการณ์การทำวิจัย และประสบการณ์การนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ กลุ่มตัวอย่างเป็นพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จำนวน 221 คน เก็บข้อมูลโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลทั่วไป และแบบวัดอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ ซึ่งปรับปรุงจากเครื่องมือของฟังก์และคณะ ซึ่งมีระดับคะแนน 1-4 ได้รับการตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับได้ค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคอัลฟ่าเท่ากับ 0.95 ผลการศึกษา พบว่า อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลวิชาชีพทั้งหมดอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=79.38$) อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลวิชาชีพมาใช้ระหว่างกลุ่มระดับบริหารกับระดับปฏิบัติการ กลุ่มที่มีความต่างกันในด้าน การได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ประสบการณ์การทำวิจัย และการมีประสบการณ์การนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.05$) โดยระดับปฏิบัติการรับรู้อุปสรรคมากกว่าระดับบริหาร ผู้มีประสบการณ์การทำวิจัยและนำผลงานวิจัยมาใช้รับรู้อุปสรรคน้อยกว่าผู้ไม่มีประสบการณ์ ส่วนอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลระหว่างกลุ่มที่มีความต่างกันในด้านประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่สังกัด ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$)

คำสำคัญ: อุปสรรค, การใช้ผลงานวิจัย, ผลงานวิจัยทางการพยาบาล

บทนำ

การนำผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการปฏิบัติงานของแต่ละสาขาอาชีพไปใช้ มีความสำคัญอย่างมากต่อการพัฒนาความรู้ และความก้าวหน้าของการพัฒนาคุณภาพงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อวิชาชีพการพยาบาล การวิเคราะห์และแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นกับผู้ป่วยเปรียบเทียบกับผลการวิจัย จะช่วยปรับปรุงการพยาบาลให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น¹

ในระดับนานาชาติการนำงานวิจัยทางการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ทั้งนี้ขึ้นกับคุณภาพของงานวิจัย ความรู้ ความสนใจของผู้ใช้งานวิจัย วิธีการเผยแพร่และการสามารถเข้าถึงงานวิจัย การมีเวลา การสนับสนุนของผู้ร่วมงาน และการบริหารจัดการขององค์กรของพยาบาล²⁻⁶

ในประเทศไทยผลงานวิจัยทางการพยาบาลตั้งแต่ พ.ศ. 2515 เริ่มจนถึงพ.ศ. 2536 ทั้งที่ทำโดยพยาบาลวิชาชีพ และโดยนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา มีจำนวนมากกว่า 500 เรื่อง ส่วนมากเป็นงานวิจัยทางคลินิก⁷⁻¹⁰ แต่การนำผลการวิจัยทางการพยาบาลไปใช้ยังมีน้อยมาก¹¹ ทั้งที่พยาบาลในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยร้อยละ 95.2 มีส่วนเกี่ยวข้องในการนำผลงานวิจัยในการปฏิบัติการพยาบาลในลักษณะต่างๆ¹² โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนและเป็นอุปสรรคต่อการนำงานวิจัยไปใช้ คือ ระดับผู้บริหารการศึกษาที่มีอุปสรรคในการนำผลการวิจัยไปใช้น้อยกว่าผู้บริหารงานบริการการพยาบาล¹³ พยาบาลโรงพยาบาลศูนย์รับรู้อุปสรรคอยู่ในระดับปานกลาง¹¹ อุปสรรคมากที่สุดคือ ด้านการเผยแพร่และการเข้าถึงงานวิจัย โดยขาดความสามารถในการอ่านและเข้าใจรายงานการวิจัย และภาษาต่างประเทศ¹³⁻¹⁴ รองลงมาคืออุปสรรคด้านองค์กร ด้านตัวพยาบาลเอง และความเหมาะสมของงานวิจัย

ปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่อการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยมาใช้คือ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำวิจัย และประสบการณ์การใช้ผลงานวิจัย^{2,14} การที่พยาบาลนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้น้อยแสดงว่ายังมีอุปสรรคที่ขัดขวางซึ่งจะทำให้งานวิจัยสูญเปล่าขาดการต่อยอดความรู้ ขาดการใช้หลักฐานที่น่าเชื่อถือในการพัฒนางาน

ปี พ.ศ. 2544 ฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ได้มีการสำรวจการนำผลงานวิจัยมาใช้ของพยาบาลในหอผู้ป่วยต่างๆ พบว่า มีจำนวนเพียง 15 เรื่อง¹⁵ จะเห็นได้ว่ามีการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้น้อยมาก และแม้ว่าฝ่ายการพยาบาลได้จัดการอบรมการวิจัยพื้นฐานแก่พยาบาลวิชาชีพต่อเนื่องตั้งแต่ปี พ.ศ. 2543 ถึง พ.ศ. 2547 จำนวน 5 รุ่น มีผู้เข้ารับการอบรมทั้งสิ้น 132 คน จากผู้อบรมมีกลุ่มทำวิจัย

24 เรื่อง มีการทำวิจัยสำเร็จ 9 เรื่อง¹⁶ ยังไม่มีการนำผลงานวิจัยที่สำเร็จมาใช้ แต่มีการนำผลงานวิจัยที่ศึกษาโดยพยาบาลระดับบริหารและแหล่งอื่นมาใช้ เช่น การจำแนกประเภทผู้ป่วยหนัก การให้ oxygen canular ปริมาตรต่ำโดยไม่ต้องผ่านกระบอกน้ำ ความชื้น ซึ่งการใช้ผลงานวิจัยยังมีน้อยมาก จึงทำให้ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นพยาบาลมีความสนใจที่จะศึกษาอุปสรรคหรือสิ่งที่ขัดขวางการใช้ผลงานวิจัยทางการพยาบาลเพื่อเป็นแนวทางในการวางแผนส่งเสริมการใช้ผลงานวิจัยในการปฏิบัติการพยาบาลให้มากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์สูงสุดของการทำวิจัยเพื่อใช้พัฒนางานและวิชาชีพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์
2. เปรียบเทียบระดับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ระหว่างกลุ่มที่ต่างกันในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด การได้รับความรู้เกี่ยวกับการวิจัยประสบการณ์ในการทำวิจัย และประสบการณ์การนำผลงานวิจัยมาใช้

นิยามศัพท์

อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ หมายถึง อุปสรรคตามการรับรู้ของพยาบาล เกี่ยวกับสิ่งที่ขัดขวางการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ วัดโดยใช้แบบสอบถามที่ปรับปรุงจากแบบวัดอุปสรรคการนำผลการวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ ของฟังก์ และคณะ¹⁷

ผลงานวิจัยทางการพยาบาล หมายถึง ผลงานวิจัยด้านการบริหารและปฏิบัติการพยาบาลในประเทศไทยและนานาชาติ **กรอบแนวคิดในการวิจัย**

ในการพยาบาลงานวิจัยทางการบริหารและปฏิบัติการพยาบาลถือเป็นนวัตกรรมที่สำคัญที่จะนำมาใช้พัฒนางาน การศึกษาครั้งนี้ใช้แนวคิดจากรูปแบบการเผยแพร่นวัตกรรมของโรเจอร์ส² ที่กล่าวถึง การที่บุคคลจะยอมรับนวัตกรรมมีองค์ประกอบคือ ลักษณะของนวัตกรรม ลักษณะการสื่อสารเพื่อเผยแพร่นวัตกรรมไปยังผู้ใช้นวัตกรรม ลักษณะของบุคคลที่ต้องใช้เวลาเรียนรู้และเข้าใจนวัตกรรมนั้น และลักษณะขององค์กร เช่น กฎเกณฑ์ ความเชื่อ นโยบาย และการปกครองในสังคม การที่พยาบาลนำงานวิจัยมาใช้น้อยแสดงว่ามีสิ่งที่ขัดขวาง หรือเป็นอุปสรรคในองค์ประกอบเหล่านั้น ซึ่งฟังก์และคณะ¹⁷ ได้ใช้แนวคิดของโรเจอร์สมาพัฒนาแบบวัดอุปสรรคการนำผลงานวิจัยมาใช้ของพยาบาล เพื่อศึกษาว่าลักษณะอุปสรรคเป็นอย่างไร

สมมติฐาน

1. การรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ในกลุ่มที่ต่างกันในด้านประสบการณ์การทำงาน หน่วยงานที่สังกัด การได้รับความรู้เกี่ยวกับการวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัย และประสบการณ์การนำผลงานวิจัยมาใช้แตกต่างกัน

2. อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลวิชาชีพ โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ ของพยาบาลระดับผู้บริหาร กับพยาบาลระดับปฏิบัติการแตกต่างกัน

วัสดุและวิธีการ

วิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) ประชากร คือ พยาบาลวิชาชีพสังกัดฝ่ายบริการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ จำนวน 688 คน ขนาดกลุ่มตัวอย่างใช้สูตรของยามานะ¹⁸ ได้ 253 คน เลือกแบบแบ่งชั้นและใช้วิธีการสุ่มแบบง่าย โดยจับฉลากหมายเลขให้ได้ตามจำนวนที่ต้องการเป็นระดับบริหารทุกคนจำนวน 44 คน และระดับปฏิบัติการ 209 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นแบบสอบถามประกอบด้วยข้อมูล 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับเพศ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระยะเวลาการปฏิบัติงาน การได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัย และประสบการณ์การนำผลการวิจัยทางการพยาบาลมาใช้

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ ซึ่งแปล เรียบเรียง และปรับปรุงจากเครื่องมือของฟังก์และคณะ¹⁷ โดยเป็นคำถามปลายปิดจำนวน 33 ข้อ แบ่งอุปสรรคเป็น 4 ด้าน คือ ลักษณะความเหมาะสมของงานวิจัยที่จะนำมาใช้ (9 ข้อ) การสื่อสารเพื่อเผยแพร่งานวิจัย (8 ข้อ) ลักษณะของพยาบาลผู้นำวิจัยมาใช้ (8 ข้อ) และลักษณะขององค์กรที่พยาบาลปฏิบัติงานอยู่ (8 ข้อ) แต่ละข้อคำถามให้เลือกตอบได้ 4 ระดับ ระดับ 1 หมายถึง ระบุว่าไม่เป็นอุปสรรค ระดับ 2 หมายถึง ระบุว่า เป็นอุปสรรคน้อย ระดับ 3 หมายถึง ระบุว่า เป็นอุปสรรคปานกลาง ระดับ 4 หมายถึง ระบุว่า เป็นอุปสรรคมาก ได้ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน และหาความเที่ยงของแบบสอบถามโดยใช้ Cronbach's alpha ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.95 และในแต่ละด้านเท่ากับ 0.9, 0.84, 0.87 และ 0.87 ตามลำดับ

การแปลความหมายคะแนนเฉลี่ย มีดังนี้¹⁷

- อุปสรรครายข้อย่อย

3.1-4 หมายถึง เป็นอุปสรรค มาก

2.1-3 หมายถึง เป็นอุปสรรค ปานกลาง

1-2 หมายถึง เป็นอุปสรรค น้อย

- อุปสรรคโดยรวม

99.1-132 หมายถึง เป็นอุปสรรค มาก

66.1- 99 หมายถึง เป็นอุปสรรค ปานกลาง

33-66 หมายถึง เป็นอุปสรรค น้อย

- ด้านลักษณะความเหมาะสมของงานวิจัยที่จะนำมาใช้

27.1-36 หมายถึง เป็นอุปสรรค มาก

18.1-27 หมายถึง เป็นอุปสรรค ปานกลาง

9-18 หมายถึง เป็นอุปสรรค น้อย

- ารายด้านลักษณะการสื่อสาร, ลักษณะของพยาบาล
ผู้ใช้งานวิจัย, ลักษณะองค์กรที่พยาบาลปฏิบัติงาน

24.1-32 หมายถึง เป็นอุปสรรค มาก

16.1-24 หมายถึง เป็นอุปสรรค ปานกลาง

8-16 หมายถึง เป็นอุปสรรค น้อย

การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง โดยแจกแบบสอบถามให้แก่กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ได้รับแบบสอบถามคืน 221 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 87.35 แบ่งเป็นจากผู้บริหาร 39 ฉบับ ระดับปฏิบัติการ 182 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรม SPSS for Windows ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง ใช้การแจกแจงความถี่ และร้อยละ

2. เปรียบเทียบค่าคะแนนของอุปสรรคในการนำผลการวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ด้วยสถิติค่าทีอิสระแบบสองทาง โดยกำหนดความมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ผลการศึกษา

1. โดยรวมพยาบาลส่วนใหญ่ร้อยละ 92.8 จบระดับปริญญาตรี กลุ่มผู้บริหารการพยาบาลมีอัตราส่วนสูงกว่าระดับปฏิบัติการมากเมื่อแบ่งตามการมีผู้จบปริญญาโท (ร้อยละ 20.5, 4.4 ตามลำดับ) การมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่มากกว่า 10 ปี (ร้อยละ 100, 38.5) การนำผลงานวิจัยมาใช้ (ร้อยละ 74.4, 44.0) และมีอัตราร้อยละสูงกว่ากันเล็กน้อยในด้านกรณี

ประสบการณ์การได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย (ร้อยละ 97.4, 86.8) และการทำวิจัย (ร้อยละ 59.0, 45.6) แต่กลุ่มผู้บริหารมีอัตราส่วนน้อยกว่าระดับประจำการเล็กน้อยเมื่อแบ่งตามหน่วยงานที่ต้องดูแลผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง (ร้อยละ 66.7 และ 76.4 ตามลำดับ) ตามตารางที่ 1

2. อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลวิชาชีพ ทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง โดยอุปสรรคด้านการสื่อสารเผยแพร่ผลงานวิจัยมีคะแนนสูงสุด ($\bar{X}=21.38$) และต่ำที่สุดคือ ด้านพยาบาลผู้นำผลงานวิจัยมาใช้ ($\bar{X}=17.89$) ตามตารางที่ 2

ตารางที่ 1 แสดงจำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล (n=221)

ลักษณะกลุ่มตัวอย่าง	ตำแหน่งปัจจุบัน					
	ผู้บริหารการพยาบาล		พยาบาลประจำการ		รวม (คน)	
	n ₁ =39	ร้อยละ	n ₂ =182	ร้อยละ	n=221	ร้อยละ
วุฒิการศึกษา						
ปริญญาตรี/เทียบเท่า	31	79.5	174	95.6	205	92.8
ปริญญาโท	8	20.5	8	4.4	16	7.2
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน						
≤10 ปี	0	0	112	61.5	112	50.7
>10 ปี	39	100	70	38.5	109	49.32
หน่วยงานที่สังกัด						
ดูแลผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง	26	66.7	139	76.4	165	74.6
ไม่ได้ดูแลผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง	13	33.3	43	23.6	56	25.4
การได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย						
เคย	38	97.4	158	86.8	196	88.7
ไม่เคย	1	2.6	24	13.2	25	11.3
ประสบการณ์ในการทำวิจัย						
เคย	23	59.0	83	45.6	106	48.0
ไม่เคย	16	41.0	99	54.4	115	52.0
ประสบการณ์การนำผลงานวิจัยมาใช้						
เคย	29	74.4	80	44.0	109	49.3
ไม่เคย	10	25.6	102	56.0	112	50.7

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ (n=221)

อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยมาใช้	\bar{X}	S.D.	ระดับอุปสรรค
อุปสรรค (โดยรวม)	79.38	15.34	ปานกลาง
อุปสรรคแบ่งตามรายด้าน			
ลักษณะงานวิจัย	20.15	4.84	ปานกลาง
การสื่อสารเพื่อการเผยแพร่ผลงานวิจัย	21.38	4.67	ปานกลาง
พยาบาลผู้นำผลงานวิจัยมาใช้	17.89	4.57	ปานกลาง
องค์กรที่พยาบาลปฏิบัติงาน	19.95	4.80	ปานกลาง

3. คะแนนอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลที่มีความต่างกันในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงานและหน่วยงานที่สังกัดไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$) ส่วนในด้านกรได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ประสบการณ์การทำวิจัย และการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.05$) โดยกลุ่มที่ไม่เคยได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ไม่เคยมีประสบการณ์การทำวิจัย ไม่เคยนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ มีคะแนนการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้มากกว่ากลุ่มที่มีความรู้และประสบการณ์ ตามตารางที่ 3

4. อุปสรรคแยกตามข้อย่อยของลักษณะอุปสรรค 4 ด้านในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ และเปรียบเทียบระหว่างพยาบาลระดับผู้บริหารการพยาบาลและระดับปฏิบัติการตามตารางที่ 4 พบว่า

ด้านลักษณะงานวิจัย ในข้อย่อยผู้บริหารการพยาบาล และระดับปฏิบัติการมีอุปสรรคไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$) ส่วนใหญ่พยาบาลวิชาชีพพบว่า เป็นอุปสรรคในระดับ

ปานกลาง ส่วนข้อที่เป็นอุปสรรคระดับน้อยของผู้บริหารการพยาบาล คือ ผลการวิจัยขัดแย้งกับทฤษฎี ($\bar{X}=1.98$) และขอระดับปฏิบัติการคือข้อสรุปจากงานวิจัยไม่เป็นเหตุเป็นผลกัน ($\bar{X}=1.99$)

ด้านลักษณะการสื่อสารเพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย แยกรายข้อย่อยมีอุปสรรคระดับปานกลาง อุปสรรคที่มีคะแนนมาก 3 อันดับแรกคือ เอกสารงานวิจัยไม่ได้เก็บที่เดียวกัน ($\bar{X}=2.9$) ความไม่เข้าใจวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติรายงานวิจัยทางการพยาบาล ($\bar{X}=2.79$) และข้อเสนอจากรายงานการวิจัยทางการพยาบาลในเรื่องการนำผลงานวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติไม่ชัดเจน ($\bar{X}=2.73$) และเมื่อเปรียบเทียบคะแนนอุปสรรคระหว่างผู้บริหารและระดับปฏิบัติการรายข้อย่อยส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p>.05$) มี 2 ข้อที่ต่างกันโดยระดับปฏิบัติการมีคะแนนอุปสรรคในการนำงานวิจัยมาใช้มากกว่าผู้บริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.05$) ในข้อความไม่เข้าใจการวิเคราะห์ทางสถิติในรายงานวิจัย ($\bar{X}=2.86$ และ 2.49 ตามลำดับ) และงานวิจัยส่วนใหญ่ตีพิมพ์ในวารสารภาษาอังกฤษ ($\bar{X}=2.78$ และ 2.18)

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบคะแนนอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลวิชาชีพ ที่มีความต่างกันในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด การได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัย และประสบการณ์การนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ (n=221)

ข้อมูล	\bar{X}	S.D.	t	P
ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน				
≤ 10 ปี	78.69	15.39	- .679	.49
> 10 ปี	80.10	15.33		
หน่วยงานที่สังกัด				
ดูแลผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง	79.41	15.52	.048	.96
ไม่ได้ดูแลผู้ป่วยตลอด 24 ชั่วโมง	79.30	14.96		
การได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย				
เคย	78.65	15.12	1.996	.047*
ไม่เคย	85.12	16.67		
ประสบการณ์ในการทำวิจัย				
เคย	76.99	14.79	2.251	.025*
ไม่เคย	81.60	15.58		
ประสบการณ์การนำผลงานวิจัยมาใช้				
เคย	76.56	15.26	2.734	.007*
ไม่เคย	82.13	4.99		

* $P<.05$

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของคะแนนอุปสรรครายด้านของการนำผลงานวิจัยทางการแพทย์มาใช้ และเปรียบเทียบคะแนนอุปสรรคระหว่างผู้บริหารและระดับปฏิบัติการ (n=221)

ข้ออุปสรรค	ผู้บริหารโรงพยาบาล		ระดับปฏิบัติการ		รวม		t
	n ₁ =39		n ₂ =182				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
ด้านที่ 1 ลักษณะของงานวิจัย							
1. ผลการวิจัยขัดแย้งกับทฤษฎี	1.98	0.78	2.19	0.67	2.15	.65	-1.74 ^{NS}
2. ผลการวิจัยแต่ละงานวิจัยขัดแย้งกันทำให้สรุปผลไม่ได้	2.05	0.79	2.21	0.71	2.18	.71	-1.28 ^{NS}
3. ท่านไม่แน่ใจต่อผลการวิจัยทางการแพทย์	2.41	0.94	2.33	0.81	2.34	.83	0.55 ^{NS}
4. ผลสรุปงานวิจัยทางการแพทย์ไม่น่าเชื่อถือ	2.13	0.86	2.03	0.69	2.05	.72	0.68 ^{NS}
5. วิธีการดำเนินงานวิจัยไม่เหมาะสม	2.15	0.74	2.15	0.69	2.15	.70	0.04 ^{NS}
6. ข้อสรุปที่ได้จากการวิจัยทางการแพทย์ไม่เป็นเหตุเป็นผลกัน	2.21	0.77	1.99	0.66	2.03	.68	1.64 ^{NS}
7. งานวิจัยไม่มีการทำวิจัยซ้ำ	2.46	0.91	2.51	0.91	2.5	.90	-0.27 ^{NS}
8. งานวิจัยที่ศึกษาเป็นเรื่องที่ไม่สำคัญ	2.36	0.84	2.25	0.85	2.27	.84	0.75 ^{NS}
9. งานวิจัยที่ศึกษาเป็นเชิงทฤษฎีไม่สามารถนำสู่การปฏิบัติได้	2.51	0.82	2.49	0.86	2.49	.85	0.16
ด้านที่ 2 ลักษณะของการสื่อสาร เพื่อเผยแพร่ผลงานวิจัย							
10. ท่านไม่เข้าใจวิธีการวิเคราะห์ทางสถิติรายงานวิจัยทางการแพทย์	2.49	0.97	2.86	0.83	2.79	.86	2.22*
11. รายงานที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยทางการแพทย์ไม่ได้ถูกรวบรวมไว้ที่เดียวกัน	2.67	1.03	2.95	0.77	2.90	.82	-1.62 ^{NS}
12. ข้อเสนอจากรายงานการวิจัยทางการแพทย์ในเรื่องการนำผลงานวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติไม่ชัดเจน	2.79	0.77	2.72	0.81	2.73	.80	0.53 ^{NS}
13. รายงานการวิจัยทางการแพทย์หาอ่านได้ยาก	2.41	0.85	2.54	0.86	2.52	.85	-0.85 ^{NS}
14. ผลงานวิจัยถูกตีพิมพ์ซ้ำ	2.56	0.99	2.66	0.79	2.65	.82	0.59 ^{NS}
15. รายงานวิจัยทางการแพทย์เข้าใจยากและขาดความชัดเจน	2.54	0.82	2.68	0.77	2.65	.78	-1.04 ^{NS}
16. งานวิจัยทางการแพทย์ไม่มีความสัมพันธ์กับการปฏิบัติการพยาบาล	2.51	0.94	2.46	0.81	2.47	.83	0.35 ^{NS}
17. งานวิจัยส่วนใหญ่ตีพิมพ์ในวารสารภาษาอังกฤษ	2.18	1.02	2.78	0.84	2.67	.89	-3.90*
ด้านที่ 3 ลักษณะของพยาบาล							
18. ท่านไม่มีความรู้เรื่องการทำวิจัย	2.10	0.91	2.82	0.91	2.69	.95	-4.44*
19. ท่านขาดผู้ที่มีความรู้ที่สามารถอธิบายเกี่ยวกับเรื่องวิจัยทางการแพทย์ได้	2.10	0.88	2.75	0.87	2.64	.90	-4.23 ^{NS}
20. ท่านรู้สึกว่าคุณมีความสามารถในการประเมินคุณภาพของงานวิจัยทางการแพทย์	2.44	0.94	2.94	0.83	2.85	.86	-3.10*
21. ท่านคิดว่าผลของการวิจัยทางการแพทย์มีประโยชน์เพียงเล็กน้อยในการปฏิบัติงาน	2.26	0.79	2.17	0.80	2.19	.79	0.61 ^{NS}
22. ท่านเห็นว่าตนเองได้รับประโยชน์จากการนำผลงานวิจัยทางการแพทย์มาใช้น้อย	2.08	0.84	2.44	0.89	2.38	.88	-2.34*

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้ออุปสรรค	ผู้บริหารการพยาบาล n ₁ =39		ระดับปฏิบัติการ n ₂ =182		รวม		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
23. ท่านไม่ต้องการเปลี่ยนแปลงหรือทดลองแนวคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน	1.62	0.75	1.76	0.75	1.74	.75	1.12 ^{ns}
24. ท่านเห็นว่าไม่จำเป็นต้องใช้ผลการวิจัยทางการพยาบาลในการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน	1.67	0.84	1.74	0.73	1.71	.73	-0.53 ^{ns}
25. ท่านไม่ตระหนักถึงคุณค่าของการนำผลการวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติพยาบาล	1.59	0.79	1.73	0.77	1.71	.77	-0.03 ^{ns}
ด้านที่ 4 ลักษณะขององค์กร							
26. ท่านไม่มีอำนาจพอที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการดูแลโดยใช้ผลการวิจัยทางการพยาบาล	2.33	0.98	2.77	0.85	2.69	.89	-2.81*
27. ท่านมีเวลาไม่เพียงพอที่จะค้นหาและนำแนวคิดใหม่ ๆ ทางการพยาบาลมาใช้ในการปฏิบัติงาน	2.95	0.83	2.98	0.77	2.97	.78	-0.21 ^{ns}
28. แพทย์ไม่ให้ความร่วมมือในการนำผลการวิจัยทางการพยาบาลมาใช้	2.26	0.91	2.64	0.92	2.57	.92	-2.38*
29. ฝ่ายบริการพยาบาลไม่อนุญาตให้มีการนำผลการวิจัยทางการพยาบาลมาใช้	1.69	0.73	1.85	0.83	1.82	.81	-1.11 ^{ns}
30. ผู้ร่วมงานอื่น ๆ ไม่สนับสนุนการนำผลการวิจัยมาใช้	2.08	0.77	2.18	0.84	2.16	.83	-0.68 ^{ns}
31. ผลงานวิจัยทางการพยาบาลไม่สามารถนำมาใช้ได้ ในสถานที่ปฏิบัติงานของตนเอง	2.15	0.74	2.27	0.81	2.25	.80	-0.82 ^{ns}
32. สิ่งอื่นี่อำนวยความสะดวกไม่เพียงพอในการนำผลการวิจัยมาใช้	2.17	0.94	2.68	0.76	2.58	.80	-3.59*
33. ขาดการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยใหม่ ๆ มาพัฒนาเป็นแบบแผนในการปฏิบัติ	2.67	0.98	2.95	0.80	2.90	.83	-1.69 ^{ns}
คะแนนรวม	74.53	15.87	80.42	15.07	79.38	15.34	-2.19*

*P<.05, ^{ns}P>.05

ด้านลักษณะพยาบาลผู้ใช้ผลงานวิจัย เมื่อแยกย่อยพบว่าพยาบาลวิชาชีพมีอุปสรรคระดับน้อยคือ การไม่ต้องการที่จะเปลี่ยนแปลงหรือพยายามทดลองแนวคิดใหม่ ๆ ในการปฏิบัติงาน (\bar{X} =1.74) การเห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องใช้ผลการวิจัยทางการพยาบาลในการเปลี่ยนแปลงการปฏิบัติงาน (\bar{X} = 1.71) และการไม่ตระหนักถึงคุณค่าของการนำผลการวิจัยทางการพยาบาลไปใช้ในการปฏิบัติพยาบาล (\bar{X} = 1.71) มี 3 ข้อที่ผู้บริหารพยาบาลและระดับปฏิบัติการมีคะแนนการรับรู้อุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (p<.05) คือ ระดับปฏิบัติการมีอุปสรรคมากกว่าผู้บริหารการพยาบาลในข้อไม่มีความรู้เรื่องการวิจัย (\bar{X} =2.82

และ 2.10 ตามลำดับ) การไม่สามารถประเมินคุณภาพงานวิจัย (\bar{X} =2.94 และ 2.44 ตามลำดับ) และการได้รับประโยชน์จากการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ (\bar{X} = 2.44 และ 2.08 ตามลำดับ)

ด้านของลักษณะองค์กรที่ปฏิบัติงานอยู่ของพยาบาลวิชาชีพ เมื่อแยกตามย่อยส่วนใหญ่มีอุปสรรคอยู่ระดับปานกลางที่มีคะแนนสูง 3 อันดับแรกคือ มีเวลาไม่เพียงพอที่จะค้นหาข้อมูลและนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปฏิบัติงานทางการพยาบาล (\bar{X} = 2.97) ขาดการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยใหม่ ๆ มาพัฒนาเป็นแบบแผนในการปฏิบัติ (\bar{X} =2.90) รู้สึกว่าไม่มีอำนาจพอที่จะ

เปลี่ยนแปลงวิธีการดูแล โดยใช้ผลการวิจัยทางการแพทย์ ($\bar{X}=2.69$) ข้อมูลอุปสรรคน้อยคือ ด้านฝ่ายการพยาบาลไม่อนุญาตให้นำผลงานวิจัยมาใช้ ($\bar{X}=1.82$) ระดับปฏิบัติการมีอุปสรรคมากกว่าผู้บริหารพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.05$) คือ ด้านความไม่มีอำนาจในการเปลี่ยนวิธีการดูแลโดยใช้ผลวิจัยทางการแพทย์ ($\bar{X}=2.77$ และ 2.33 ตามลำดับ) แพทย์ไม่ให้ความร่วมมือ ($\bar{X}=2.64$ และ 2.26 ตามลำดับ) และการมีสิ่งเอื้ออำนวยไม่เพียงพอในการนำผลงานวิจัยทางการแพทย์มาใช้ ($\bar{X}=2.68$ และ 2.17 ตามลำดับ)

วิจารณ์

การศึกษาครั้งนี้พยาบาลส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่กลุ่มระดับผู้บริหารมีประสบการณ์การทำงาน การศึกษาระดับปริญญาโท การได้รับการอบรมเกี่ยวกับการวิจัย และการใช้ผลงานวิจัยในอัตราที่สูงกว่าระดับปฏิบัติการ ทั้งสองกลุ่มมีอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง แต่ระดับปฏิบัติการมีอุปสรรคในการนำผลงานวิจัยไปใช้มากกว่าผู้บริหารการพยาบาลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p<.05$) ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีของโรเจอร์ส² ที่ผู้มีตำแหน่งสูงและการศึกษาสูงจะมีการใช้งานวิจัยมากกว่า

และพบว่าพยาบาลวิชาชีพที่มีความแตกต่างกันในด้านการได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัย ประสบการณ์การนำผลงานวิจัยทางการแพทย์มาใช้ รับรู้อุปสรรคแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา¹⁴ ส่วนกลุ่มที่ต่างกันในด้านประสบการณ์การปฏิบัติงาน หน่วยงานที่สังกัด รับรู้อุปสรรคไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา^{4, 13} แสดงว่าผู้ที่นำผลงานวิจัยมาใช้ต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิจัย ซึ่งต้องได้รับการสอนหรือการอบรมการวิจัย หรือศึกษาต่อระดับปริญญาโท

เมื่อพิจารณาลักษณะอุปสรรครายด้าน พยาบาลวิชาชีพมีอุปสรรคด้านการสื่อสารและเผยแพร่งานวิจัยมากที่สุด ($\bar{X}=21.38$) โดยเฉพาะเรื่องที่ผลงานวิจัยไม่ได้รับรวมไว้ในที่เดียวกัน ผลสรุปของงานวิจัยไม่ชัดเจน ความไม่เข้าใจสถิติที่ใช้ในงานวิจัย และการที่งานวิจัยตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษซึ่งตรงกับหลายการศึกษา^{11, 13-14, 19-20} แสดงว่าที่พยาบาลส่วนใหญ่ไม่นำผลงานวิจัยมาใช้ อาจเนื่องจากมีปัญหาด้านการค้นหาค้นหาเอกสารที่เกี่ยวข้อง หรือไม่เข้าใจภาษาอังกฤษและการสรุปสถิติในผลงานวิจัย และพยาบาลระดับปฏิบัติการมีอุปสรรคการนำผลงานวิจัยมาใช้มากกว่าระดับบริหารในเรื่องการไม่เข้าใจการวิเคราะห์สถิติและการที่งานวิจัย

ตีพิมพ์เป็นภาษาอังกฤษอาจเป็นเพราะระดับบริหารมีผู้จบการศึกษาระดับปริญญาโทมากกว่าซึ่งได้การเรียนรู้เรื่องการวิจัย มีประสบการณ์การเรียนรู้การทำวิจัย และการนำผลงานวิจัยมาใช้มากกว่า

อุปสรรครองลงมาคือ ลักษณะงานวิจัยหรือความเหมาะสมของผลงานวิจัยที่จะนำมาใช้ โดยมีคะแนนอุปสรรคสูง 3 อันดับ คือ ความไม่แน่ใจในผลงานวิจัย ผลงานวิจัยเป็นเชิงทฤษฎี และงานวิจัยไม่มีการทำซ้ำ ซึ่งสนับสนุนทฤษฎีของโรเจอร์ และการศึกษาที่ผ่านมา^{11, 19, 21} ทั้งนี้เพราะการวิจัยที่พยาบาลทำส่วนมากเป็นงานวิจัยเชิงพรรณนา⁷ จึงยังไม่สามารถนำผลไปใช้ได้โดยตรง และแม้มีการวิจัยทางการแพทย์เรื่องซ้ำๆ กันมากขึ้น เช่น เกี่ยวกับคุณภาพชีวิต ความเครียด ซึ่งพบมากในวิทยานิพนธ์และฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ แต่พยาบาลยังรับรู้ว่าเป็นอุปสรรค ทั้งนี้อาจเนื่องจากหลายสาเหตุที่กล่าวมา

ด้านลักษณะของพยาบาลเป็นอุปสรรคน้อยกว่าทุกด้าน โดยเฉพาะการไม่ตระหนักถึงคุณค่า การไม่เห็นความจำเป็น และการไม่ต้องการใช้แนวคิดใหม่ของการนำผลงานวิจัยมาใช้ แสดงว่าพยาบาลส่วนใหญ่ตระหนักถึงความสำคัญของการนำผลงานวิจัยมาใช้ในการพัฒนางาน ซึ่งต่างจากการศึกษาของศิริอร ลินธู และเรณู พุกบุญมี¹⁴ ที่พบว่าพยาบาลครึ่งหนึ่งเห็นว่าไม่จำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงโดยใช้ผลงานวิจัย และไม่เห็นคุณค่าของการวิจัย ทั้งนี้อาจเนื่องจากฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลสงขลานครินทร์ มีการส่งเสริมจัดอบรมการทำวิจัย และเริ่มมีกระบวนการสนับสนุนให้มีการนำผลงานวิจัยมาใช้ในการพัฒนางาน เช่น การให้ออกซิเจนที่ไม่ต้องผ่านน้ำ

ด้านลักษณะองค์กรพบว่า การไม่มีเวลาเป็นอุปสรรคมากที่สุด รองลงมาคือ ขาดการส่งเสริมการใช้ผลงานใหม่มาพัฒนาอย่างเป็นแบบแผนและพยาบาลรู้สึกไม่มีอำนาจพอที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการดูแลโดยใช้ผลงานวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาที่ผ่านมา^{11, 17, 22} ทั้งนี้อาจเนื่องจากพยาบาลมีภาระงานมาก การนำผลงานวิจัยมาใช้ต้องใช้เวลาในการศึกษาและพยาบาลยังมีปัญหาด้านการอ่านงานวิจัย ส่วนด้านองค์กรมีการส่งเสริมการใช้ผลงานวิจัยบ้างแต่ยังไม่เป็นระบบ และการที่พยาบาลรู้สึกไม่มีอำนาจพอที่จะเปลี่ยนแปลงวิธีการดูแลโดยใช้ผลงานวิจัยนั้นอาจเป็นเพราะแพทย์ไม่ให้ความร่วมมือในการนำผลงานวิจัยมาใช้ในการปฏิบัติงาน และพยาบาลยังไม่มั่นใจในผลงานวิจัยจึงไม่สามารถโน้มน้าวให้ผู้อื่นยอมรับผลงานที่จะนำมาใช้ โดยเฉพาะพยาบาลระดับปฏิบัติการ รับรู้อุปสรรคเรื่องนี้สูงกว่าระดับบริหารอาจเป็นเพราะเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงวิธีการทำงานผู้บริหารมีอำนาจมากกว่าในการสั่งการได้โดยตรง

ข้อเสนอแนะ

1. การที่พยาบาลจะนำผลงานวิจัยมาใช้จำเป็นต้องมีความรู้ที่จะประเมินผลงานวิจัยได้ องค์กรจึงควรส่งเสริมให้มีการอบรมการวิจัยที่มีการสอนด้านทฤษฎีการพยาบาลซึ่งต้องส่งเสริมให้พยาบาลศึกษาในระดับปริญญาโททางการพยาบาล เพราะไม่เพียงแต่จะทำงานวิจัยได้แต่จะสามารถใช้กรอบแนวคิดด้านการพยาบาลหรือสาขาที่เกี่ยวข้องมาวิเคราะห์คุณภาพงานวิจัยหรือจัดให้การอบรมวิจัยเชิงปฏิบัติการ ให้ความสำคัญในการค้นคว้าและติดตามช่วยเหลือโดยมีกำหนดเวลาการส่งงาน

2. หน่วยงานควรมีระบบงานและผู้รับผิดชอบช่วยเหลือพยาบาลในการอ่านและวิเคราะห์ผลงานวิจัย เช่น จัดให้มี Journal club สม่่าเสมอ โดยมีผู้ชำนาญด้านภาษาอังกฤษและการอ่านวิเคราะห์ผลงานวิจัยมาร่วมให้ความคิดเห็น จะช่วยพยาบาลเรียนรู้ได้ต่อเนื่องและเกิดความชำนาญ

3. จัดทำระบบพิจารณาตรวจสอบผลงานวิจัยที่ชัดเจน โดยมีขั้นตอนการเสนอขอใช้ผลงานวิจัยให้ชัดเจน เพื่อพยาบาลผู้จะนำงานวิจัยมาใช้สามารถเสนอผ่านกระบวนการวิเคราะห์ วิจัย การทดลองปฏิบัติ การประเมินผลเพื่อให้เกิดความมั่นใจในผลงานวิจัย ถ้าใช้ได้ก็ประกาศเป็นมาตรฐาน และเป็นการสนับสนุนขององค์กร

4. เกี่ยวกับปัญหาด้านการไม่มีเวลาและขาดทรัพยากร วัสดุ หน่วยงาน ควรเื้ออำนวยการความสะดวกในการจัดทุนสนับสนุน การดำเนินการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้

สรุป

พยาบาลวิชาชีพรับรู้อุปสรรคในการนำผลการวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 79.38 และการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลระหว่างพยาบาลระดับผู้บริหารกับระดับปฏิบัติการแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยระดับผู้บริหารมีคะแนนเฉลี่ยการรับรู้อุปสรรคน้อยกว่าพยาบาลระดับปฏิบัติการ ($\bar{X} = 74.53, 80.42$ ตามลำดับ) ส่วนการรับรู้อุปสรรคในการนำผลงานวิจัยทางการพยาบาลมาใช้ของพยาบาลกลุ่มที่ต่างกันในด้านประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน และหน่วยงานที่สังกัดไม่แตกต่างกัน ($p > .05$) ซึ่งขัดแย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่กลุ่มที่ต่างกันในด้านารได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัย และประสบการณ์การนำผลงานวิจัยมาใช้ รับรู้อุปสรรคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$) ซึ่งสนับสนุน

สมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยกลุ่มที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับวิจัย ประสบการณ์ในการทำวิจัย และประสบการณ์การนำผลงานวิจัยมาใช้มีคะแนนการรับรู้อุปสรรคน้อยกว่ากลุ่มที่ไม่มีประสบการณ์

ซึ่งการศึกษาครั้งนี้ผลที่ได้เป็นไปตามทฤษฎีการเผยแพร่วัตกรรมของโรเจอร์ส² ที่กล่าวว่า การจะยอมรับนวัตกรรมนวัตกรรมต้องเป็นความรู้ใหม่ มีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการเผยแพร่วัตกรรมไปยังผู้ใช้วัตกรรม บุคคลจะต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตตกรรมนั้น มีเวลาที่จะเรียนรู้และพิจารณาว่าจะยอมรับนวัตกรรมหรือไม่ และการเผยแพร่วัตกรรมยังเกี่ยวข้องกับโครงสร้างของสังคมหรือองค์กร

กิตติกรรมประกาศ

คณะผู้วิจัยขอขอบคุณ ผศ.ดร.วงจันทร์ เพชรพิเชฐเชียร ดร.นงนุช บุญยั้ง และ รศ.ดร.เพชรน้อย สิงห์ช่างชัย ที่กรุณาให้ความอนุเคราะห์และให้คำปรึกษา ขอขอบคุณกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่ยอมอุทิศเวลาเพื่อตอบแบบสอบถาม และขอบคุณคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ที่ให้ทุนสนับสนุนในการทำวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

1. Tanner CA, Lindeman CA. Using nursing research. New York: National League for Nursing; 1989.
2. Rogers EM, Diffusion of innovation. 4th ed. New York: The Free Press; 1995.
3. Carroll DL, Greenwood R, Lynch KE, Sullivan JK, Ready CH, Fitzmaurice JB. Barriers and facilitators to the utilization of nursing research. Clin Nurs Spec 1997;11: 207-12.
4. Miller JR, Messenger SR. Obstracle to applying nursing research finding. Am J Nurs 1978;78:632-34.
5. Pettengill MM, Gillies DA, Clark CC. Factors encouraging and discouraging the use of nursing research findings. Image: J Nurs Sch 1994;26:143 -7.
6. Karlin T, Kirchoff KT, Susan LB. Using the journal club as a compotent of the research utilization process. Heart & Lung 1995;24:246-50.

7. ไข่มุกข์ วิเชียรเจริญ, จริยวัตร คมพยัคฆ์, บงกช เก่งเขตกิจ, เสาวลักษณ์ เล็กอุทัย, สุปราณี อัทธเสรี, ณวีวรรณ โพธิ์ศรี และคณะ. การสำรวจผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในประเทศไทย พ.ศ. 2530-2532. วารสารพยาบาล 2536;42:43-53.
8. เอื้อมพร ทองกระจาย, เพชรไสว เสียงจินดาถาวร. การวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในประเทศไทย: บทวิเคราะห์ความเป็นมาและแนวโน้มในรอบสิบปี. วารสารพยาบาล 2527;33:235-42.
9. กอบกุล พันธุ์เจริญวรกุล, บงกช เก่งเขตกิจ, สุทธิรัตน์ พิมพ์พงศ์, สุปราณี อัทธเสรี, เสาวลักษณ์ เล็กอุทัย, ไข่มุกข์ วิเชียรเจริญ และคณะ. การสำรวจผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลในประเทศไทย. วารสารพยาบาล 2536;42:32-42.
10. ปราณี ฑูไพเราะ. การสำรวจผลงานวิจัยทางการแพทย์พยาบาลของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย พ.ศ. 2532-2535. วารสารพยาบาลศาสตร์ 2539;18:49-57.
11. สุมิตรา เวฬุวนารักษ์. การนำผลการวิจัยทางการแพทย์ไปใช้ของพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลศูนย์ [วิทยานิพนธ์]. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่; 2539.
12. ฟองคำ ดิลกสกุลชัย, พรทิพย์ อาปณกะพันธ์, ดร.ณิภาณจนคุณกร. การสำรวจการใช้ผลงานวิจัยในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลในโรงพยาบาลในโรงพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วารสารพยาบาลศาสตร์ 2543; 18:44-53.
13. พรศิริ เชียสกุล. ศึกษาการนำผลการวิจัยไปใช้ของผู้บริหารการพยาบาลสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล; 2524.
14. ศิริอร สิ้นธุ, เรณู พุกบุญมี. การรับรู้อุปสรรคต่อการนำผลงานวิจัยไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาลวิชาชีพ. Thai J Nurs Res 2544;5:71-83.
15. พ่อมจิด จงสู่วิวัฒน์วงศ์. รายงานการประชุมฝ่ายบริการพยาบาลโรงพยาบาลสงขลานครินทร์ครั้งที่ 3/2544. สงขลา: โรงพยาบาลสงขลานครินทร์; 2544.
16. วิภาวี ศรีทาสร้อย. รายงานความก้าวหน้าในการติดตามงานวิจัยฝ่ายบริการพยาบาล ธันวาคม 2546-มิถุนายน 2547. สงขลา: โรงพยาบาลสงขลานครินทร์; 2527.
17. Fung SG, CM, Wiese RA, Tornquist EM. Barriers to using research findings in practice: the clinician' perspective. Appl Nurs Res 1991;4:90-95.
18. อาคม ใจแก้ว. วิธีวิทยาการวิจัยทางรัฐประศาสนศาสตร์. สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์; 2539.
19. Brown GD. Understanding barriers to basing nursing practice upon research: a communication model approach. J Adv Nurs 1995;21:154-7.
20. Champion VL, Leach A. Variables related to research utilization in nursing: an empirical investigation. J Adv Nurs 1989;14:705-10.
21. Polit DF, Hungler BP. Nursing research: principle and methods. 5th ed. Philadelphia: JB. Lippincott; 1995.
22. Fung SG, Champagne M, Wiese RA, Tornquist EM. Administrators' views on barriers to research utilization. App Nurs Res 1995;8:44-9.